

Становище на Комитета на регионите относно Съобщение на Комисията „Силна европейска политика за съседство“

(2008/C 325/15)

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

- припомня убеждението си, че просперитет и сигурност в региона могат да бъдат постигнати единствено чрез ефективно сътрудничество на местно и регионално ниво. Местните и регионалните власти се намират в най-добра позиция да определят и задоволяват нуждите на гражданите и да предоставят подходящи услуги;
- подчертава нуждата от създаване на регионални форуми на поднационалните власти, което да съответства на регионалния подход в ЕПС (Средиземноморско измерение, Северно измерение, Атлантическо измерение и Черноморско измерение) и да насърчава регионалното и децентрализираното сътрудничество;
- приветства представеното на заседанието на външните министри на ЕС на 26 май 2008 г. предложение за изграждане на по-тесни връзки със съседите на ЕС на изток, а именно Армения, Азербайджан, Беларус, Грузия, Молдова и Украйна;
- приветства подновяването на Евро-средиземноморското партньорство и подчертава колко е важно да му бъде придадено териториално измерение и да се подкрепи диалогът между местните и регионалните власти в държавите-членки на ЕС и партньорите от ЕПС от Южното Средиземноморие;
- приветства новия Европейски инструмент за съседство и партньорство (ЕИСП), който започна да действа през 2007 г., в частност неговото трансгранично измерение, което дава възможност за сътрудничество с региони, граничещи с ЕС (с финансиране от Европейския фонд за регионално развитие и ЕИСП);
- призовава Европейската комисия да създаде нов тематичен фонд в бюджета на ЕС (в допълнение към Европейските фондове за интеграция), за да помогне на местните власти в държавите-членки на ЕС с особено висок приток на мигранти от трети страни да се справят ефективно с настоящите предизвикателства, които миграцията създава по отношение на местните услуги.

Докладчик: Съветник Sharon TAYLOR (UK/ПЕС) — Член на съвета на Stevenage Borough

Отправен документ

Съобщение на Комисията „Силна европейска политика за съседство“

COM(2007) 774 окончателен

ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ

КОМИТЕТЪТ НА РЕГИОНИТЕ

Политически диалог и реформи за децентрализация

1. припомня убеждението си, че просперитет и сигурност в региона могат да бъдат постигнати единствено чрез ефективно сътрудничество на местно и регионално ниво. Местните и регионалните власти се намират в най-добра позиция да определят и задоволяват нуждите на гражданите и да предоставят подходящи услуги;

2. призовава включените в европейската политика на съседство (ЕПС) държави да провеждат избори законосъобразно и да разширяват тази практика, както и да приемат международни наблюдатели на изборите в тях, за да повишат прозрачността на изборния процес, а оттам и да подобрят доверието на гражданите в демократичните процеси;

3. призовава за повишаване на обществената осведоменост относно ЕПС сред гражданите на ЕС и на страните от ЕПС с максимално участие на органите на регионалното и местното самоуправление чрез конкретни програми или дейности;

4. подчертава нуждата от създаване на регионални форуми на поднационалните власти, което да съответства на регионалния подход в ЕПС (Средиземноморско измерение, Северно измерение, Атлантическо измерение и Черноморско измерение) и да насърчава регионалното и децентрализираното сътрудничество посредством програми за партньорство и развитие чрез интегрирани действия в съответните региони. В работата на всеки форум следва да участват представители на КР;

5. приветства съвместното предложение на Швеция и Полша за „Източно партньорство“, отправено към Европейския съвет;

6. отправя искане да участва заедно с ЕК в процеса на разработването и оценката на програмите по ЕИСП (Европейски инструмент за съседство и партньорство), за да се насърчи по-доброто интегриране на въпросите, засягащи териториалното измерение, в оперативната им рамка;

7. призовава Европейската комисия да подкрепи по-нататъшни програми за развитие и подкрепа на свободните и професионални медии в страните от ЕПС;

8. призовава Европейската комисия да постави по-силен акцент върху местното икономическо развитие в планове за действие на отделните страни, както и да задели подходящи средства чрез ЕИСП;

9. подчертава, че комитетите за мониторинг на програмите за трансгранично сътрудничество представляват важен механизъм за консултации с цел преодоляване на трудностите, които могат да възникнат във връзка с оперативните условия, включително управлението на средствата;

10. призовава правителствата на страните партньорки да работят за повишаване на прозрачността и отчетността, както и за изграждането на достатъчен административен капацитет, и призовава Европейската комисия да наблюдава отблизо общото ниво на корупцията и мерките за превенция на корупцията в онези страни партньорки, в които тя все още е пречка за развитието на демокрацията, прозрачността и отчетността, а при предоставянето на подкрепа и насърчения да взема предвид доколко е постигнат напредък в тези области;

11. призовава правителствата на Израел, Грузия, Тунис и Украйна да ратифицират Конвенцията на ООН срещу корупцията и да се присъединят към останалите държави от ЕПС, които вече са я ратифицирали;

12. приветства откриването на офис на Европейската комисия в Минск, Беларус и изразява надежда, че този офис ще може да работи за укрепване на гражданското общество и местната и регионалната демокрация, както и за подобряване на общата информираност на обществеността за Европейския съюз, неговите институции и споделени ценности;

13. призовава Европейската комисия спешно да осигури по-ефективна подкрепа за гражданското общество в Беларус, за независимите и професионални медии и за политическите партии, ангажирани с демокрацията и реформите;

14. припомня, че един от основните приоритети на ЕПС е тя да остане отделена от процеса и политиката на разширяване на ЕС, както и от въпросите, свързани с членството в ЕС. Това обаче не бива да предпоставя възможното бъдещо развитие в страните партньорки и ЕС;

15. призовава държавите-членки на ЕС и Европейската комисия да предоставят възможност за европейска перспектива на Украйна и Молдова в предстоящите нови споразумения, които ще заменят споразуменията за партньорство и сътрудничество от последните 10 години;

16. приветства представеното на заседанието на външните министри на ЕС на 26 май 2008 г. предложение за изграждане на по-тесни връзки със съседите на ЕС на изток, а именно Армения, Азербайджан, Беларус, Грузия, Молдова и Украйна;

17. оценява положително усилията на френското председателство за подновяване на диалога и многостранното сътрудничество със съседните на ЕС страни от южното и източното Средиземноморие, като по този начин се подпомага укрепването на Барселонския процес;

18. приветства продължаващите усилия за прилагането на приетите планове за действие, тъй като те са отлични инструменти за насърчаване на реформите в отделните държави, и приканва ЕС да работи за съставяне на планове за действие за всички останали страни;

19. приветства прегледа на плановете за действие, влезли в сила в началото на 2005 г., и призовава за сключване на засилени споразумения с Молдова и Израел;

20. призовава Европейската комисия при възможност да включи членове на гражданското общество на страните от ЕПС в процеса на наблюдение на напредъка по плановете за действие по ЕПС, за да получи пряка и безпристрастна оценка на някои аспекти, свързани с изпълнението на отделните планове за действие;

21. призовава Европейската комисия да включи представители на местните и регионалните власти на държавите-членки в процеса на наблюдение на изготвянето и изпълнението на плановете за действие на отделните държави;

22. препоръчва приоритетите за трансгранично сътрудничество на север и изток, както и на юг, да бъдат определени внимателно, с цел максимизиране на синергиите и по-ефективни действия за постигане на целите, заложили в приетите планове за действие;

23. заявява отново, че за осигуряването на постоянно трансгранично и международно сътрудничество между държавите-членки на ЕС и съседните държави по общите граници, е необходима по-голяма техническа и политическа помощ;

24. приветства новия Европейски инструмент за съседство и партньорство (ЕИСП), който започна да действа през 2007 г., в частност неговото трансгранично измерение, което дава възможност за сътрудничество с региони, граничещи с ЕС (с финансиране от Европейския фонд за регионално развитие и ЕИСП);

25. приветства началото на процеса на изпълнение на програми за трансгранично сътрудничество (ТГС) в рамките на Европейския инструмент за съседство и партньорство и заявява готовност да сътрудничи при наблюдението на програмите. Призовава Комисията и участващите страни да осигурят финализирането и навременното приемане на всички програми за ТГС. Подчертава необходимостта да се гарантира, че всички ресурси, предвидени за трансгранично сътрудничество в рамките на ЕПС, са усвоени, като за целта — при необходимост — тези ресурси бъдат пренасочени към вече действащи програми в съседната географска област;

26. приветства увеличеното финансиране за трансгранично сътрудничество по външните граници на ЕС за периода 2007-2013 г. Призовава обаче Европейската комисия да увеличи още повече, в рамките на новата политика на ЕС за сближаване, финансирането по INTERREG след 2013 г. за трансгранично сътрудничество между местни и регионални власти от държавите-членки на ЕС и страните от ЕПС, насочено към решаване на общи проблеми, специфични за регионите, в които се намират тези държави;

27. призовава държавите-членки и държавите-участници да се възползват в пълна степен от TAIEX и инструментите за подпомагане за предоставяне на целеви политически и/или правни съвети на местните и регионалните власти в страните от ЕПС в контекста на сближаването на законодателството им с достиженията на правото на Общността;

28. отново изразява своята подкрепа за създаващия се Черноморски еврорегион, целящ развитие на сътрудничеството

на местно и регионално ниво между страните от черноморския басейн, а оттам и укрепване на местната демокрация, стабилността, доброто управление и устойчивото развитие;

29. приветства съществуващите тематични финансови потоци на ЕС, от които страните от ЕПС вече могат да се възползват, като Седмата рамкова програма (FP7) и DAPHNE;

30. призовава местните и регионалните власти в държавите от Европейското икономическо пространство (Исландия, Норвегия и Лихтенщайн) да използват значителния си опит в изграждането на демократични институции в държавите от процеса на разширяване и да помагат на местните и регионалните власти в страните от ЕПС да повишават демократичния си капацитет и да развиват икономиките си;

31. призовава Европейската комисия и държавите-членки да създадат механизъм за обмен на информация за индивидуалните и колективните усилия в подкрепа на гражданското общество в страните от ЕПС, с цел да се избегне дублирането на усилия и да се повишат синергиите между бъдещите програми;

32. приветства продължаването на *Tempus*, *Erasmus Mundus* и други програми за академично сътрудничество за периода 2007-2010 г., тъй като те предлагат на студентите от страните от ЕПС възможност да се обучават;

33. призовава Европейската комисия да подкрепи по-нататъшното сътрудничество между изследователски институции и мозъчни тръстове в страните от ЕПС и държавите-членки на ЕС, тъй като те предоставят форум за обсъждане на чувствителни за техните правителства въпроси;

34. отбелязва, че с повишената мобилност и използване на транспорт ще се увеличи и производството на CO₂ и парникови газове, и призовава страните от ЕПС да разглеждат екологичните политики като основополагащи за устойчивото икономическо развитие. Местните и регионалните власти в страните от ЕПС имат важна роля в развитието на комуникации и планиране, отчитайки въпросите, свързани с изменението на климата. Местните и регионалните власти в държавите-членки на ЕС следва да приветстват двустранния диалог по тези въпроси;

35. приветства подновяването на Евро-средиземноморското партньорство и подчертава колко е важно да му бъде придадено териториално измерение и да се подкрепи диалогът между местните и регионалните власти в държавите-членки на ЕС и партньорите от ЕПС от Южното Средиземноморие. Счита че ЕИСП, в качеството му на инструмент в подкрепа на този процес, следва да се приспособи към обновения Барселонски процес;

36. призовава за развитие на форуми на местните и регионалните власти от държави-членки на ЕС и партньорите от ЕПС за Източното измерение;

37. припомня подкрепата, предоставена чрез политическата декларация относно „Трансгранично сътрудничество в северните региони на Европа“ (CdR 313/2006) за инициативата на Европейския парламент да организира парламентарен форум за Северното измерение, и отново повтаря предложението си за създаване на подходящ постоянен орган за обсъждане на въпроси от местно и регионално значение в политиката относно Северното измерение;

38. приветства факта, че Европейската комисия отдава подобаващо значение на продължаването на важните транспортни коридори до съседните на ЕС държави в рамките на ЕПС; една интегрирана и устойчива транспортна мрежа е от основно значение за развитието на икономическия компонент на ЕПС;

Мобилност и миграция

39. заявява отново, че мобилността и контактите между хората засилват капацитета на страните от ЕПС да се възползват от икономическата интеграция, а постигането на напредък по отношение на взаимното разбирателство би било изключително трудно при липса на по-големи възможности за гражданите от страните от ЕПС да пътуват в ЕС;

40. приветства възможността за по-нататъшен обмен на обучаеми и на командировани длъжностни лица от местните и регионалните власти в държавите-членки на ЕС, държавите от процеса на разширяване и страните от ЕПС;

41. приканва държавите-членки на ЕС да подобрят процеса на издаване на визи, с цел повишаване мобилността на гражданите. Особено внимание следва да бъде отделено на студентите, участниците в културен и академичен обмен и представителите на гражданското общество. Намалването на разходите за визи и опростяването на процедурите ще подобри насърчаването на междуличностните контакти;

42. призовава държавите-членки на ЕС да подобрят ефективността на консулските услуги в страните от ЕПС и насърчава създаването на общи центрове за подаване на молби за шенгенски визи в държавите;

43. приветства сключването на споразумения за облекчаване на визовия режим и за реадмисия с Украйна и Молдова. Приканва Европейската комисия да използва опита си с наскоро присъединилите се към ЕС страни и да започне договарянето на подобни споразумения с други страни от ЕПС;

44. подчертава, че мобилността може да съществува само в сигурна среда; това изисква, в рамките на новата система за партньорство за мобилност, съвместната отговорност на всички държави за справяне с предизвикателствата, произтичащи от миграцията. За тази цел е необходимо страните партньори в ЕПС също да бъдат задължени да правят повече за сигурността и правосъдието. Новата система следва да включва стъпки за борба с незаконната миграция и да предоставя повече възможности за законна миграция от страните от ЕПС към ЕС;

45. заявява отново убеждението си, че местните и регионалните власти са в предните редици на управлението на проблемите, произтичащи от миграцията. Това се отнася до незаконната миграция, при която местните и регионалните власти се занимават с приемането на мигрантите и преодоляването на последиците от незаконната миграция. Отнася се също така и за законната миграция, при която местните и регионалните власти отговарят за предоставянето на местни услуги;

46. отбелязва сътрудничеството между FRONTEX⁽¹⁾ и местните власти за предотвратяване на незаконната миграция и призовава за по-тясно сътрудничество в бъдеще с местните и регионалните власти в граничните държави-членки;

⁽¹⁾ FRONTEX (Европейска агенция за управление на оперативното сътрудничество по външните граници на държавите-членки на Европейския съюз) е агенцията на Европейския съюз, която отговаря за сигурността на външните граници.

47. призовава Европейската комисия да насърчи и да даде принос за намиране на практически решения за укрепването на управлението на южните външни морски граници и подобряването на капацитета на Общността, на държавите-членки и на местните и регионалните власти за справяне с критични ситуации, като масовия приток на незаконни имигранти⁽²⁾, чрез сътрудничеството на държавите на произход;

48. призовава Европейската комисия да създаде нов тематичен фонд в бюджета на ЕС (в допълнение към Европейските фондове за интеграция), за да помогне на местните власти в държавите-членки на ЕС с особено висок приток на мигранти от трети страни да се справят ефективно с настоящите предизвикателства, които миграцията създава по отношение на местните услуги;

49. призовава Европейската комисия да предвиди необходимите средства, които биха дали възможност на местните власти в държавите на произход на мигрантите, които са особено силно засегнати от отлива на квалифицирана работна сила, да създадат възможности за привличане на опитни и образовани хора и да осигурят местно икономическо и културно развитие;

50. призовава Европейската комисия да увеличи, в рамките на новата политика на ЕС за сближаване, финансирането по INTERREG след 2013 г. за трансгранично сътрудничество между местни и регионални власти от държавите-членки на ЕС и страните от ЕПС, насочено към решаване на общи проблеми, специфични за регионите, в които се намират тези държави;

51. призовава държавите-членки на ЕС да използват правилата за местен граничен трафик, които позволяват на държавите-членки на ЕС да сключват двустранни споразумения със съседни трети страни и да подобряват трансграничните контакти; държавите-членки на ЕС следва да ускорят и опростят обработката на молбите за визи, подавани от лица, които са отговаряли на условията за издаване на виза в миналото;

Права на човека и трафик на хора

52. отбелязва значителния напредък в областта на правата на човека и демокрацията след стартирането на ЕПС и програмата за Евро-средиземноморско партньорство и призовава правителствата на държавите от ЕПС да продължат да подкрепят основните права на човека и демократичните принципи, които представляват основните ценности на ЕС;

53. призовава Европейската комисия да продължи да работи с местните и регионалните власти и гражданското общество в страните от ЕПС за подобряване на положението във връзка с правата на човека, правата на малцинствата, правата на жените и децата. Призовава правителствата на страните от ЕПС да проявят по-голяма откритост за приноса на гражданското общество;

54. приветства мерките, предприети от всички страни от ЕПС за засилване на участието на жените в политическия, социалния и икономическия живот и за насърчаване на равни права за жените и мъжете, но отбелязва, че дискриминацията срещу жените и домашното насилие все още се срещат твърде често; затова призовава страните участнички да засилят усилията си за насърчаване на правата на жените;

⁽²⁾ CdR 64/2007 fin.

55. признава, че трафикът на хора между някои страни от ЕПС и държавите-членки на ЕС продължава да е особено сериозен проблем;

56. призовава правителството на Беларус да ратифицира Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи и съответните протоколи и да започне конструктивен диалог с ЕС, както и да се включи напълно в ЕПС;

57. отбелязва отново значението на социалния диалог и призовава Йордания, Ливан и Мароко да ратифицират основните конвенции на МОТ по отношение на свободата на сдружаване и колективното договаряне;

58. призовава Европейската комисия да приоритизира в своята политика на съседство защитата на жертвите на трафик на хора, в съответствие със зачитането на правата на човека, което е основен принцип на ЕС;

59. отбелязва, че регионалните и местните власти имат важна роля в борбата с трафика на хора. Затова препоръчва, в съответствие с приложимите национални правни рамки, местните и регионалните власти в страните от ЕПС да изготвят и да изпълняват местни и регионални планове за действие и стратегии за борба с трафика на хора, в тясно сътрудничество с правителствата на своите страни и с другите държави-членки, с цел предотвратяване на трафика на хора и защита на жертвите;

60. призовава местните и регионалните власти в държавите-членки на ЕС да помагат на местните и регионалните власти в страните от ЕПС да разработват планове за действие, които биха могли да включват създаването на специализирани ресурсни центрове или звена за подкрепа на регионално и/или местно ниво, насочени към борба с трафика на хора, осъществяване на кампании за подобряване на информираността, предоставяне на специализирано обучение за полицаи и професионалисти, работещи с жертви на трафик, по-големи образователни възможности за жени и деца, и др.;

61. приветства факта, че всички страни от ЕПС са подписали Конвенцията на ООН срещу транснационалната организирана престъпност и призовава правителствата на Израел, Мароко и Йордания да подпишат и да ратифицират първия и втория протокол към нея, засягащи трафика на хора и нелегалния трафик на мигранти;

62. подкрепя заключенията на Председателството от срещата на Европейския съвет на 1 септември относно конфликта в Грузия и същевременно желае да изтъкне ключовата роля, която

местните и регионалните власти могат да играят в трансформирането на конфликти и в процеса на възстановяване след конфликти. Призовава правителствата на Грузия и Русия и властите в Южна Осетия спешно да предприемат необходимите стъпки, които ще позволят безопасното и трайно завръщане на всички бежанци и вътрешно разселени лица след войната в Южна Осетия;

Регионални конфликти

63. заявява отново, че ЕС е пряко заинтересован да работи със страните от ЕПС, с цел да допринесе за намиране на решение на т.нар. „замразени конфликти“⁽³⁾, тъй като те могат да подкрепят европейската сигурност чрез регионална ескалация, неуправляеми миграционни потоци, нарушаване на енергийните доставки и др.;

64. заявява отново, че ако не бъдат разрешени конфликтите, които правят регионалното сътрудничество изключително трудно или невъзможно, ЕПС ще срещне трудности при разгръщането на пълния си потенциал. Хората и местните общности от двете страни на границите страдат най-вече от неспособността на техните правителства да водят диалог и да търсят конструктивни решения на конфликтите;

65. призовава ЕС да се включи по-активно в решаването на т.нар. „замразени конфликти“ чрез предоставяне на подкрепа за различни програми за изграждане на доверие, управление на конфликти, междуличностни контакти, „дипломация на градовете“, както и чрез изграждане на капацитета на организациите на гражданското общество в отцепническите територии. ЕС следва да не сваля въпроса за конфликтите от дневния си ред при срещи със съответните международни институции и държави;

66. призовава Европейската комисия да подкрепи програмите за управление на границите и мерките за изграждане на доверие между местните общности от двете страни на границите в отцепническите региони. Насърчаването на сближаването между политическите, икономическите и правните системи ще предостави възможност за по-широко социално включване и за рехабилитация на инфраструктурата. Проектите за създаване на местен доход са от особено значение;

67. призовава Европейската комисия да извлече поуки от последното разширяване на ЕС и да превърне добросъседските отношения в предпоставка за достъп до всички ползи и целия потенциал на ЕПС. Комисията следва да насърчи държавите, в които има „замразени конфликти“, да положат нови и истински усилия за намиране на взаимно приемливи и устойчиви решения.

Брюксел, 9 октомври 2008 г.

Председател

на Комитета на регионите

Luc VAN DEN BRANDE

⁽³⁾ Под „замразени конфликти“ се имат предвид конфликтите в Приднестровието, Абхазия, Южна Осетия, Нагорни Карабах, Близкия Изток и Западна Африка.